

N:o 63.

Af herr **O. W. Redelius**, om nedsättning af räntan å de till Hultsfred—Vesterviks och Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernvägar utlemnade statslån m. m.

Hultsfred—Vesterviks jernväg har ett statslån på 1,750,000 kronor och Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo ett på 1,865,000 kronor. Till och med år 1883 erlades till staten 5 % ränta och 1 % amortering. Samma år bestämdes amorteringen till $\frac{1}{2}$ % och år 1886 nedsattes räntan till $4\frac{1}{2}$ % och amorteringen bibehölls till $\frac{1}{2}$ %. Annuiteten utgör nu 5 % tillsammans. Orsaken, hvarför Riksdagen ej sänkte räntan lägre än till $4\frac{1}{2}$ %, lärer varit den, att staten den tiden betalade ungefär denna ränta för sina egna lån. Men då numera staten lånar för betydligt billigare ränta, synes det, som en räntesänkning af jernvägslånen borde kunna erhållas, synnerligast om det beaktas, att de enskilda jernvägarne tillföra statsbanorna stor trafik och ökade inkomster, och att såväl kommuner som enskilda personer fått underkasta sig betydande uppoffringar för att bringa dessa kommunikationer till stånd. De hafva i alla fall ej undsluppit bidra till statsbanorna heller.

Men icke nog med den höga räntan, nämnda banor få äfven betala 6 % straffränta för den del af förfallen ränta och amortering, som ej i rätt tid kunnat erläggas, och denna straffränta är ju i sjelfva verket till stor del ränta på ränta. En § i kontraktet lyder sålunda — och antagligen hafva andra på senaste 15—20 åren tillkomna jernvägar med statslån liknande § i sina kontrakt —: »Derest förfallet inbetalningsbelopp icke varder i föreskrifven ordning erlagdt, skall bolaget gälda 6 % årlig ränta.»

På grund af denna § hafva dessa båda jernvägar, för hvilka Kalmar läns norra landsting är särskildt intresserad, utkräfts i straffräntor — äfven benämnda »öfverräntor» — nedanstående belopp:

Af Hultfred—Vesterviks jernväg:		Af Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg:	
År 1886	kronor 762: 39	År 1891	kronor 1,395: 58
» 1887	» 2,438: 26	» 1892	» 1,585: 83
» 1888	» 3,231: 49	» 1893	» 2,178: 34
» 1889	» 3,325: —	» 1894	» 2,847: 50
» 1890	» 3,095: —		
» 1891	» 3,396: 68		
» 1892	» 5,615: —		
» 1893	» 6,916: 25		
» 1894	» 8,052: 50		
	<hr/>		<hr/>
	Summa 36,832: 57		Summa 8,007: 25

Således tillsammans 44,839 kronor 82 öre.

Det synes hårdt, att, då jernvägarne administreras på billigaste sätt, all möjlig sparsamhet iakttages och staten får hvarje öre, som återstår, sedan driftkostnaderna äro betalda, staten ändock skall debitera ränta på ränta. Det borde vara tillräckligt, att resterande annuitet lades till statens fordran helt enkelt utan vidare.

På grund af det anförda vägar jag vördsammast anhålla, att Riksdagen behagade medgifva:

1:o att årliga räntan å de till Hultfred—Vesterviks och Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernvägar utlemnade statslån måtte nedsättas från 4 1/2 % till 3 1/2 %;

2:o att hädanefter ingen straffränta måtte utkrävas af dessa båda jernvägar.

Stockholm den 24 januari 1895.

O. W. Redelius.

I förestående motion instämmer:

J. P. Nilsson. Hugo Hammarskjöld.